

[Fuglsang.]

at den af hærens bygningstjeneste foreslåede kaserne blev udbudt i licitation. Det forekommer mig, ikke mindst på denne baggrund, at man nu, da man alligevel stiller forslag om at ændre loven om militære ekspropriationer, skulle se at få lidt hånd i hanke med hærens bygningstjeneste fremfor yderligere at slappe tøjlerne og yderligere give indtryk af, at her i Danmark er militæret faktisk en stat i staten.

Søren Olesen: Der søges gennem dette lovforslag en udvidet beføjelse til ekspropriation til militære formål. Der er det særlige ved den slags ekspropriationer fremfor andre ekspropriationer, at det er vanskeligt for offentligheden at følge dem og erkende nødvendigheden deraf. Hvor der er tale om at ekspropriere til færdselsformål eller til skoler, kommer de kommunale myndigheder med i rådslagningen, og pressen og offentligheden kan følge tingene, men hvor det drejer sig om militære formål, er det meget vanskeligt for udenforstående at danne sig nogen mening om berettigelsen af disse ekspropriationer, og hvor meget der eventuelt er brug for. I lovforslaget står der, at når der til militære formål skal bruges bebygget eller ubebygget ejendom, kan man ekspropriere, men hvornår det er nødvendigt, kan selv folketingets medlemmer ikke afgøre, her er det udelukkende de militære myndigheder — naturligvis sammen med forsvarsministeren, som måske også kan have meget lidt forudsætning for at bedømme, hvad der er nødvendigt. Altså, man er helt overladt til de militære myndigheders skøn, og jeg vil derfor sige, at retsforbundet ikke er glad for at give denne udvidede bemyndigelse til ekspropriation. Vi har jo set, hvor store arealer der er blevet beslaglagt, og at en del af disse arealer og de ejendomme, som blev beslaglagt, ikke engang blev benyttet.

Efter kapitulationen lå der store arealer oppe ved Nørresundby, som tyskerne havde beslaglagt, og hvor landbrugsejendomme var blevet taget; de lå i årevis og forfaldt, ruder blev slået ud og døre brækket af. Man sagde, at forsvarsministeriet af hensyn til forsvaret måtte afvente, om det var nødvendigt at beholde dem; det hele

lå og forfaldt, arealet blev udlejet til græsning og fik ikke nogen særlig god udnyttelse.

Når man ser disse forskellige forhold, er det ikke underligt, vi nærer en vis betænkelighed ved at give udvidede beføjelser til ekspropriation til militære formål, men jeg vil gerne bede forsvarsministeren om at fremskaffe oplysninger om, hvor store arealer man råder over de forskellige steder. Man ved, at der er forskellige øvelsespladser og flyvepladser og andet, men der er ingen, der har nogen oversigt over, hvor store arealer der i det hele lægges beslag på, og hvor meget det drejer sig om de forskellige steder. Jeg vil gerne bede ministeren inden anden behandling fremskaffe en oversigt over, hvilke arealer forsvaret råder over, og hvor store de er de forskellige steder. Her ved kunne tingets medlemmer få en oversigt over, hvor meget man allerede har beslaglagt, og betingelsen for at bedømme, hvorvidt der er grund til at beslaglægge mere. Jeg mener ikke, det skulle være vanskeligt at skaffe en sådan oversigt; man må jo indenfor forsvaret have klarhed over, hvilke arealer man råder over de forskellige steder, og det skulle ikke være vanskeligt at samle materialet.

De øvrige ordførere har rejst det spørgsmål, om man ikke kunne bruge mindre gode arealer, men det synes jo ikke, som om de militære autoriteter har lyst til at komme ud på heden eller ud i klitterne, hvor man ellers skulle synes der er gode betingelser for at anlægge øvelsespladser og afholde øvelser, og hvor de ikke i krigstilfælde udsætter den civile befolkning for at blive bombemål; som det sker, hvor øvelsespladser og kaserner er placeret op ad bymæssig bebyggelse. Jeg mener, at dette rummer en stor fare, og at det ville være en stor fordel at flytte ud i mindre bebyggede egne.

Forsvarsministeren (Rasmus Hansen): Jeg ved ikke, om de partier, der har givet tilslutning til dette lovforslag, vil finde det rimeligt, at anden behandling udskydes, indtil det ærede medlem hr. Søren Olesens ønske om oplysninger kan imødekommes; administrationen i forsvarsministeriet er hårdt belastet. Naturligvis har de ærede medlemmer krav på alle rimelige oplys-